

በኤርምያስ ለገሥና በዲ/ን ዳንኤል ከብረት በኩል እኛን ማዋራት አስኻኝ
ይሄይስ አእምሮ (ከአዲስ አበባ)

ይህ ኢትዮጵያዊነት በሰንት ረገድ ቁጭት ውስጥ እየከተተን እንደሆነ እናንተም አስቡት። በእጅጉ የሚገርም ሁኔታ ውስጥ እየከተተን ነው ያለ። በዚህች ሌሊት ሰዓት ሰዓት ገደማ ያነበብኩት ጽሑፍ እንኳን ክፉኛ ዕንቅልፍ ነስቶኝ ከሌሊቱ አሥር ሰዓት ላይ ከሚጠመው መኝታየ ተነስቼ ይሄውና መደግደግ ያዝኩ - ለነገሩ ሳለ ወያኔ ምን የሚጥም መኝታ አለና!

በዚያን ሰዓት ኤርምያስ በዲ/ን ዳንኤል ላይ ያቀረበውን ጽሑፍ አንብቤያለሁ - (የቅንፍ ወሬ ደስ ይለኛል፡- እነኚህ “ዲያቆን” እና “አምባሳደር” የሚሏቸው አጠራሮች(ሹመቶች?) ግን በምን ሁኔታና እስከመቼ እንደሚሰጡ ሲገርመኝ የሚኖር መሆኑን ከዚች አጋጣሚ ውጪ የምገልጽበት ሌላ አጋጣሚ የማገኝ አይመስለኝም - ዲ/ን ዳንኤል ራሱና ሌሎች ትላልቅ ዲያቆናትን ጨምሮ ለዘመናት በዚህ ማዕረግ መጠራታቸው፣ የወያኔው ግብረ በላ አምባሳደር ተሾመ ቶጋና አምባሳደር አሃዱ ሣቡሬ እንዲሁም ሌሎች በዚህ የአንድ ወቅት ሹመት ዕድሜ ልክ መጠራታቸው ... ይገርመኛል) ።

ኤርምያስ በጽሑፉ ዲ/ን ዳንኤልን ተችቷል። ዲ/ን ዳንኤልም ራሱ በአቃቂር ጽሑፉ እንደገለጸው ጥቂት ዘግይቶም ቢሆን መልስ ሰጥቷል። በጽሑፍ መተቻቸታቸው ትልቅ የሥልጣኔ ምልክት መሆኑን እንደአካሄድና እንደአረዳድ በበጎ መልክ ወስጆታለሁ። ምክንያቱም ይህ ጅምራቸው ከኩርፊያና ቅጥ ካጣ የእጅጌ መሰብሰብ እንዲሁም ከሽመል ሊላቀቅ ካልቻለው የዐመገና የአለመቻቻል ሥር የሰደደ ባህላችን - በሁላችንም ባይሆን በአብዛኛዎቻችን ዘንድ እስካሁን እንደሚታየው ማለቴ ነው - በመጠኑም ቢሆን ወጣ ያለና በንግግር ለመግባባት የሞከሩበት ስለሆነ ነው። ቢሆንም ዕንቅልፍ ያሳጣኝ ችግር አይቼበታለሁና ሌሎቻችንን ቢጠቅመን ከሚል ቅን አሳብ ትንሽ ማለትን ወደድሁ።

ሁለቱንም እውዳቸዋለሁ፤ አከብራቸዋለሁ - በዘመኑ ኤፌሚዎ ቋንቋ ፍቅሬን ለመግለጽ ያህል። በተለያዩ አቋሞች ሥር የተሠለፉ ቢመስሉኝም ሁለቱም ለሀገራቸውና ለሕዝባቸው በመሰላቸው መንገድና ዘዴ እያገለገሉ የሚገኙ የአንዲት እምቤ ኢትዮጵያ ውድና ብርቅዬ ልጆች ናቸው - ቢስ አይይብንና። ሁለቱም ዕድል ቢያገኙ ይህን የተገፋና የተደቆሰ ሕዝብ ወደላይ እንዲወጣና እንደሕዝብ እንዲታይ፣ ሰብአዊ ፍጡርነቱ ተከብሮ እንደሰው እንዲቆጠርና መኖር እንደሚገባው እንዲኖር በማድረጉ ጥረት ውስጥ የበኩላቸውን በጎ አስተዋፅዖ ማበርከት የሚችሉ ምሁራን ናቸው። ሁለቱም ብዙ አወንታዊ ነገሮች የሞሉባቸው ጥሩ ጊዜ ሲመጣልን የሚጠቅሙንና በርካታ ቀዳዳዎችን የሚሸፍኑልን የጉድለታችን መሙሊያዎች ናቸው - አለበዛሁባቸውም። “አመስጋኝ አማሳኝ” እንዳትሉኝ አደራ።

ይሁንና ሁለቱ ሲተቻቹ በተለይም ዲያቆኑ ያሳየው ያልተገባ የመሰለኝ አቀራረብ በእጅጉ ያሳዘነኝና ለጊዜውም ቢሆን ዕንቅልፍ የነሳኝ መሆኔን በድጋሚ መግለጽ አፈልጋለሁ። እንተቻለኝ፣ እንወቃቀስ፣ ነገር ግን በጨዋነት ይሁን። ማጠንጠኛዬ ይህች ነች - ጨዋነት። እርግጥ ነው - ስሜትና እውነት፣ ንዴትና እልህ እየተዛነቁበን በሚገኙበት ሁኔታ ውስጥ ሆነን ከተናገርን ወይም ከጻፍን ለትዝብት የሚዳርጉ አንዳንድ ግርምቶች እንደሚከሰቱ የታመነ ነው፤ ሰው ደግሞ በጥቅሙ ወይ በፍላጎቱ ወይ በአንዳች የማይፈለገው ነገር ሲመጡበት ድንገተኛ ነው - ያገኘውን በመወርወር መመከት ይፈልጋል፤ ሲናደድ በፈረንጅኛው አጠራር rationality, logic, reasonableness, sound judgment, ቅብጥርስ ቅብጥርስ ከጎሊና ጓዳ ይሠውራሉ። ለዚህ መፍትሔው ምናልባት በረድ ሲሉ መጻፍና ከተቻለም ጽሑፍን ደጋግሞ ማየት(ኤዲት ማድረግ)፣ ዳግመኛም ከተቻለ ለጓደኛና ለዐዋቂ ማሳየት ቢቻል ደግ ነው። አለበለዚያ ከአፍ ከወጣ አፋፍ ይባላልና የገነቡትን ዝምና ዝና በአንዴም ባይሆን ቀስ በቀስ መናድ ይከተላል። ሮም በአንድ ቀን አልተገነባችም፤ በአንድ ቀንም አልፈረሰችም። ኢትዮጵያም።

ብዙዎቻችን ለዚህ ዓይነቱ ችግር የምንዳረግ መሆናችን ይታወቃል። እኔም በዚህ ረገድ ራሴን ስመለከተው ብዙውን ጊዜ አጠፋለሁ፤ ማጥፋት ደግሞ ሰውኛ ነው - የማይጠፋ(የማይሳሳት) የሞተ ብቻ ነው። መጻጸትና ንስሃ መግባት ሰውኛ ነው። ዋናው አወንታዊ ነገር ግና በስህተት ቆርቦ እስከወዲያኛው መጽናት ሳይሆን ከስህተት መመለሱና ወደስህተት የሚያመሩ መንገዶችንና መጥፎ ዕድሎችን መዝጋቱ ላይ ነው። አስቀድሜ እንዳልኳችሁ እኔም ብዙ ጊዜ እንደምሳሳት አውቃለሁ። ሆኖም የኔ ዕዳው ገብስ ነው። እኔ እንደነሱ አልታወቅምና እኔ ብሳሳት አባራ አይጤስም፤ አለመታወቅ ለመሳሳት ዋስትና ይሆናል እያልኩ ግን አይደለም - መማርና ራሴን ማስተካከል እንዳለብኝ ይገባኛል። በነዚህ ወንድሞቼ መካከል ያለው ትግትግ ግን ከቅርብ ከሩቅም የብዙ ዜጎችን ትኩረት ይስባልል። ሁሉን ያነጋግራል። ስለዚህ አንደበትን ቆጠብ ማድረጉ አስተማሪነትም ጨዋነትም አለው። ከሁሉ በፊት እኛን ትልልቆቹን ሳይሆን የምንቀርጸውን ወጣት ትውልድ ማየት ይገባናል፤ በሃ ላይ ቆረቆር እንዳይሆንብን በወያኔው ምግባረ ብልሹ ሥርዓት ከሁሉም መልካም ዕህዳቶች ውጪ እንዲሆን ሆን ተብሎ ግፍ እየተሠራበት የሚገኘውን የሀገራችንን ወጣት መታደግ የምንችለው ቢያንስ እኛ ትልልቆቹ በቅጡ የመነጋገርና በግልጽነት የመወያየት ባህል ስናዳብር ነው። “ምን እያስተማርነው ነው?” ብለን ራሳችንን እንጠይቅ። እያስተማርነው ያለነው አሽመርንና ለበጣን ነው? መቻቻልንና የአብርካትን ኑሮ ጠቀሜታ ነው? የዐዋቂነትንና በህል አእምሮ ባለቤት መሆን የሚሰጠውን ጥቅም ነው? የመጣልንን ሁሉ በንዴትና በስሜት እሰው ላይ ብንዘረግፍ ባረጀና ባፈጀ የአስተሳሰብ ጭቅቅት እንበክለዋለን እንጂ በዘመናዊ

አስተሳሰብ የተዋጀ መስተጋብራዊ ሕይወትን አላስተማርነውም። ዕድሜና ትምህርት ሊገሩንና ከደመናሳዊ የእንስሳነት ባሕርያት ነፃ ሊያወጡን ይገባል። ስህተትን ደግሞ በስህተት አናርመውም - እናብሰዋለን እንጂ። መጽሐፉ “ብሔል ዘቡል ብብሔል ዘቡል አይወጣም” ይል የለም? እናስ? ተሸክመነው የምንዘረው መጽሐፍ ምሥጢሩ ሳይገባን አንዳንዶቻችን በየጉዳዮቻችን ከምናንጠለጠለው አሸንክታብ በምን ተለዩ? (ለፈገግታ ያህል፡- አንዷ ሴት ወይዘሮ ባሏ እንደማይወዳት ለየጠንቋዩና መጣፍ ገላጩ ትገልጥና መፍትሔ እንዲሰጧት ትማጠን ይዘላች አሉ። ሁሉንም ሞከራ አልተሣካላትም - ባሏን መሳብ አልቻለችም። የመጨረሻው ደፍተራ የሰጣትን አሸንክታብ የቆዳ ልባሱን ተርትረው በቀይና በጥቁር ቀለማት የተጻፈውን ጠልሰም ሲያነቡት ጊዜ ወረቀቱ ከላይ እስከታች ምን ሆነ መሰላችሁ - “ቢወድሽ ባይወድሽ እኔ ምን ቸገረኝ፤ ቢወድሽ ባይወድሽ እኔ ምን ቸገረኝ ...” የሚል ሆኖ አገኙት። ተመልከቱ - ደብተራና አባይ ጠንቋይ ሣይቀሩ የሀገራችንን የዋህ ሕዝብ እንዴት እንደሚጫወቱበት። እነመለስማ እንዴቱን ይበልጥ አይጫወቱብን? እኛ ቁልቁል ያልጋለብን ማን ይጋልብልን?)

በኤርምያስ ጽሑፍ ውስጥ እስከዚህ የሚያናድድኝ ነገር አልገጠመኝም - ካነበብኩት ራቅ ቢልም እንኳን። አሁን ትዝ እንደሚለኝ ጠንካራ ቃል ተብሎ ከተወሰደ በዲያቆኑ የሆነ ነገር - አቋም ወይም አመለካከት ሣይሆን አይቀርም - ክፉኛ መነካቱን የገለጠበት ከረር ያለ ድምፀት ነው - “አስደነገጠኝ” የምትል ቃል የተጠቀመ መሰለኝ - ያጅ ነገረኛ ቃልም ትመሰለኛለች የዳኒን የክት ቃላትና የተረትና ምሳሌ ኮረጃ ቦትርፋ ምሥኪኑ ኤርምያስ ላይ የነገር ዶፍ እንዲወርድ ያደረገችው። ከዚያ ውጪ ወጣቱ የበፊት ፖለቲከኛና የአሁን አክቲቪስት ይህን ያህል ሊያናድድና ፀጉር ሊያስነጭ የሚችል ነገር የጻፈ አይመስለኝም። በነገራችን ላይ ለኤርምያስ አባካቶ ልምንለት አስቤና ፈልጌ ሣይሆን ለኔ እውነት ከመሰለኝ ዐምድ ተነስቼ የግል ምሥክርነቴን ለመስጠት ነው። ከሁሉም በላይ ደግሞ ሌሎቻችን ወደዚህ ዓይነት መተቻቸት ስንገባ የእውነትን ዘገር ይዘን ከከንቱና አማሳኝ ቃላትም ተቆጥበን መረጃና ማስረጃ ባላቸው እውነቶቻችን ላይ ብቻ ማተኮር እንደሚገባን ለመጠቆምም ነው - ከስብዕናዎች እንወረድ እባካችሁ። የሰውን ስም መበከል ምን ይፈይዳል? ሥራውን እንጂ ለምን ሰውን ለማርከስ እንቻላለን? ይህኔ ነው ይልቁንስ ያጅን የፈረደባትን “የየጁ ደብተራ ቅኔው ቢጎድልበት ቀረርቶ ጨመረበት” ብሎ መተረት። ከሰው ስህተት ከብረት ዝገት መኖሩን ደግሞ ሥነ ቃላትንም አስቀድሞ ጠቁሟልና ሰው ተሳሳተ ብለን - እኛም እንደማንሳሳት በማመን - አቅላችንን ስተን አንንዘርዘር። በርጋታ እየተያየን በእውነቱ መንገድ ብቻ በመጓዝ ካልተተቻቸን ክፍተቶች ይበልጥ እየተንበረቀቁ፤ ከመስማማት ይልቅ ጠብና ቅራኔ እየተበራከተ ይሄድና በመጨረሻው ቡና መጠራራቱና መቀባበሩም እንዳይቀር ያሰጋል - መቀባበሩን እንኳን እናውቅባታለን - መቀባበር ደግሞ ለሀበሻ ይጥፋው! አሄሄ። (በመጽሐፍ ቅዱስ አንድ ቦታ ላይ እንዲህ የሚል ጥቅስ አለ - በራሴው ቃላት ላስቀምጠው፡- “ከሰዎች አንደበት በሚወጡ ቃላት ይሄን አሉኝ ብለህ የምትኮንናቸውና የምትወቅሳቸው ከሆነ አንተም በምትናገረው ውስጥ ሌሎችን የሚያስቀይም ብዙ ነገር አለበትና ጥፋቱ የሁላችሁም መሆኑን ተረዳ።” በመሆኑም ወደ መግባባትና ዕርቅ እንጂ ወደባስ ግጭት ከሚያመራ ንትርክ እንታቀብ ምዕመናን። ሁሉም ያልፋል። የማያልፈው ግን አጥንትን ሰርስሮ መቅ ድረስ የሚዘልቅ ክፉ ቃል ነው።) ወደ ዳኒ ልሂድ።

ዳኒ እንዴት ነህ? እንዴት ነው ነገሩ? በምን “ሙድ” ውስጥ ሆነህ ነው ይጅን ጽሑፍ የጻፍካት? እኔ አንዲት መጣጥፍ ወደ ገጸ ድሮች (ድረ ገጾች) ከላከሁ በኋላ እንደ አንባቢ በድጋሚ አነባታለሁ። እንደ አንባቢ የራሴን ትችት አወጣላታለሁ። ስሱዳት የነበረኝ “ሙድ” እና ቆይቼ እንደ አንባቢ ሳነብባት የሚኖረኝ “ሙድ” (ስሜት ብለውስ?) አዎ - ስሜት የሚለያይበት ብዙ አጋጣሚ አለ። “ይህን ባላልኩ ኖሮ፤ ይህን ብጨምር ወይም ብቀንስ ኖሮ ወዘተ.” በሚል የምቆጭባቸው አጋጣሚዎች ጥቂት አይደሉም፤ ጽሑፍ አስቸጋሪ ነው፤ የአርትዖት ሥራ ደግሞ እንደጨንገራ ቢያጥቡት የማይጠራ አድካሚ ሥራ ነው፤ በአንድ በኩል የምታስደስተው ሰው ይኖራል - በሌላኛው ጫፍ ደግሞ የምታስከፋው ሰው ይኖራል፤ ዓለም ሰጥቶ የመቀበል መድረክ ናት - ከአንዱ ይጎድላል - ለሌላውም ይጨመራል፤ ክፉቱ ደግሞ የጎደለበትም የተጨመረለትም የሚያዝኑበት አጋጣሚ መኖሩ ነው - የዘገነም አዘነ ያልዘገነም አዘነ እንዲሉ። በነገራችን ላይ ዳኒ - አንተስ ኤርምያስ ላይ በጻፍከው ነገር የኔን ዓይነት ስሜት ተሰምቶሃል? ቆይተህ ጽሑፍህን ስታነበው “አይ፣ ከኔ ዓይነት ማንበረሰብን ቀራጭ የክርስቶስ ሐዋርያ ይህን የመሰለ ጎናጭና አቀራረብ በአሉታዊነት የተሞላ ጽሑፍ መጻፍ አልነበረብኝም” ብለሃል? ብትል በወደድኩ። ለንስሃ ቀነ ገደብ የለውም። እንደገና ጽሑፉን መርምረውና በሌላ መድረክ ብቅ ብለህ ትልቅነትህን አሳውቀን።

አንድ የቤተ ክህነት ሰው ይቅር ባይ ነው ወይም መሆን ይኖርበታል። ክርስቶስ ምን ነበር ያለው? አንዱ ቀርቦ “ጌታ ሆይ ጠላቴ ሰባት ጊዜ ቢበድለኝ ሰባት ጊዜ ሁሉ ይቅር ልለው ነውን?” ቢለው “ሰባት ጊዜ ሰባትም ቢሆን ይቅር በለው” አይደለምን ያለው? ለቀባሪው እያረዳሁ መሆኔን አላጣሁትም - ቢሆንም አንዳንዴ እንዲህ ቢሆንስ ምን ይለናል? የዚህን ልጅ ስህተት - ስህተትም ሠርቶ ከሆነ - በተገቢው መንገድ መጠቆምና እንዲስተካከል - ወደሳተው የእውነት መንገድም እንዲመለስ ማድረግ የሚቻለው በሽሙጥና በአግቦ ነውን? ይህ ዓይነቱ አቀራረብህ ልጁ ይበልጥ እንዲሳሳት ይገፋፋው ይሆናል እንጂ በኔ እምነት ቅንጣት አያስተምረውም ባይ ነኝ። የሚያስተምር ጽሑፍ ከመነሻው ያስታውቃል።

አጀማመርህን ራሱን ተመልከተው። ልጥቀስልህ :-

የኤርምያስ ለገሠን ግልጽ ደብዳቤ አነብኩት። አንብቤው በሁለት ምክንያት ሳልጽፍለት ዘገየሁ። በአንድ በኩል ስለኤርምያስ ከነበረኝ የዋሕ ግምት የተነሣ ኤርምያስን ያህል ሰው ይህን ያህል አይሳሳትምና በቀጣዮቹ ቀናት በሰሜ የወጣ ጽሑፍ ነው እንጂ የጻፍኩት እኔ አይደለሁም ይል ይሆናል ብዬ በመገመት። ጽሑፉ እንደወጣ ብዙ ሰዎች አሁን እኔ የምነግርህን ሲገልጡት ነበርና ትሰማቸዋለህ ብዬ አስቤ ነበር። ...

እርግጠኛ ሆኜ ልነግርህ የምወደው ነገር ኤርምያስ አልጻፈውም ከሚል አመክንዮ በመነሣት መልስ ለመጻፍ እንዳልዘገየህ እንኳን እኔ የገዛ ኅሊናህም ያውቀዋል። ይህን ያልከው የኤርምያስን አንተን የመተቸት ድፍረት አግዝፈህ በማሳየት ኃጢአቱን የተራራ ያህል ለማጉላት ይመስለኛል፤ ግምት ነው። ይህ ደግሞ ለኔ ከንቱነት ነው። ለዚህ ልጅ የነበረህ “የዋሕ” ግምት ደግሞ አልገባኝም። ገባኝ ብዬም ላሰብና ይህ የዋሕ ግምትህ አንተን በመተቸቱ ምክንያት ብቻ እንዴት በአንድ ቅጽበት እንደገም ሊበን እንደጤዛም ሊረገፍ ቻለ? “የቄሣርን ለቄሣር” ትሉ የለምን? በአንድ ሰው ላይ የነበረን ግምት ምንም ይሁን ምን እኛን በተቃወመ/በነቀፈ ቁጥር የሚዋኝቅ መሆን አለበት? እስኪ ደግመህ አስበው። እንደኔ በቀላሉ “ጊዜ ስላልነበረኝ ዘገየሁ” ማለቱ በቂህ ነበር። ማንም ማንንም ቢተች ምን ክፋት አለው? ታላቁን የምድርና የሰማይ ፈጣሪን “ወይ ፍረድ ወይ ውረድ!” እያልን ቁጥ በቆረጠ አፋችን ስንተቸውና ስንነቅፈው እንውል የለም እንዴ? ምናልባት ከልምድ እንደተረዳሁት ራሳችንን የምናኖርበት ቆጥና የቆጡ ርዝማኔ እያስቸገረን በምን ተደፈርኩ ስሜት ድብቅ ባሕርያታችን ሊወጡብን እንደሚችሉ ማመን ይቻላል፤ ያኔ ድንገት ደርሰን ፊጋ ስንሆን ድብቁ እኛነታችን ይገለጥና ጠላይ ይሞቀዋል፤ ፍጹም ሰው የለምና ይህ ዓይነቱ ክስተት የኮከፍል ግብዣዎችን ጨምሮ በአንዳንድ አጋጣሚዎች ብቅ እያለ የሰዎችን እውነተኛ ጠባይ ሲገልጥ ይስተዋላል። ይህ ዓይነቱ ድንገቱ በመሠረቱ መጥፎ አይደለም ፤ ምክንያቱም የማን ምንነትና ማንነት ከሚመዘንባቸው መንገዶች መካከል ይህ ዓይነቱ የEQ (Emotional Quotient) መለኪያ አንደኛው በመሆኑ። ሰው በመጠጥ ቀንና በውኃ ቀን እንደሚለያየው በንዴትና አለንዴትም በጣም ይለያያል - ሲለያይ ውሎ ሲለያይ ቢያድር ግን ይህን ያንተን ያህል መራራቅ አይኖርበትም - አንተ እኮ በብዙዎች ዘንድ ናሙና(አይከን) ነህ፤ አንተን መሰሉ የሕዝብ ሰው፤ አንተን ዓይነቱ የወጣትና ጎልማሳው አርአያሰብሶ ብዙ ጥንቃቄ ያሻቀል፤ ደጋግሞ አስቦ መናገርን፤ ደጋግሞ አስቦ መጻፍን፤ ደጋግሞ አስቦ መሆንና አለመሆንን ይጠይቃል። ብዙ የዋህ ተከታይ አለ፤ ሳያመዘገን አንተ የምትለውን ሰምቶ ገደልም ቢሆን የሚገባ ጭፍን ጭፍራ አለ - ታውቃለህ፤ አውቃለሁ። ለዚህ ነው ብዙ ጅላጅሎች በአንተ ጽሑፍ ሥር በሰጡት አስተያየት(ኮሜንት) አንድም ተጨባጭ መሠረት የሌለው የሞገደኛ ስሜት ነፃብራቅ ልናይ የቻልነው - አየሁ፡- “እምነት በሞኝነት ነው” የሚለውን ብሂል በተግባር የሚያሳይ ብዙ የዋሃን አሉ። በባህላችን ሰው በሞቅታ ወቅት አንዳች ቁም ነገር ለውይይት ሲነሣ “በውኃ ቀን እንመለስበት” የሚለው ወድዶ አይደለም፤ እንደገናም “በተናደድክ ጊዜ ልጅህን አትቅጣ” የሚባለውም አለብልሃት አይደለም። ስለሆነም ንዴትም ከስካር አንድ ስለሆነ ተናደን የምንጽፈውን ነገር ቆይተን መቃኘቱና መዳበሱም አይከፋም።

በአጠቃላይ - ይቅርታ ማድረግ የሚገባው ካለ ይቅርታ ያድርግልኝና - በዚህ የዳንኤል ጽሑፍ በውነቱ በጣም ተበሳጭቻለሁ። አልተማርኩበትም። ተጀምሮ እስኪጨረስ በአሽሙር ደለል የተሞላ ነው፤ አሽሙሮቹን እዚህ መድገሙን አልፈለግሁም፤ ከክርስቶስ አስተምህሮ ዐይንና ናጫ የሆነው ይህ የዳንኤል ጽሑፍ ግን ከርሱ በሳል አእምሮ የምጠብቀው አይደለም - ብዙ መሳጭና አስተማሪ ጽሑፎቹን በጉጉት አንብቤያለሁ፤ ዳኒ ለኔ የስስት ሰብአዊ ሀብቱ ነው። ያ ጽሑፍ “ቀኝህን ቢጠፋህ ግራህን አዙርሳት፤ እጅ ጠባብህን ቢፈልግ መንጻፊያህንም አክልለት...” የሚል ከመዓር ወሃከር የሚጥም ቃለ ሕይወት ከሚያሰማ የየዋሁ(meek) ክርስቶስ ደቀ መዝሙር አልጠብቅም፤ ክርስቶስ አፋን በምሣሌ ከፈተ እንጂ በአሽሙር አልነበረም፤ እንደሱ የዋሃን እንሁን ወይም ቢያንስ ወደእባብ የምንጠጋ አንሁን። ይህ ዓይነቱ ነገር ይቅር። በቀጥታ እንነጋገር። በሾርኒና በሥራየቤታዊ ምፀት ሰውን አናቁስል። የቆሰለ ሰውነት በቀላሉ ሊድን የሚችልባቸው ባህላዊና ዘመናዊ መንገዶች አሉ፤ የቆሰለ ኅሊና ግን በዐርባ አራቱ ጠበልም አይፈወስም። የምንለው ሁሉ እውነት ቢሆንም እንኳን ስሜት በማይጎዱ ቃላት እንግለጽ። ሰውን ጭራ በማስበቀል የሚደሰት ሰይጣን እንጂ በትክክለኛው የእግዚአብሔር መንፈስ የሚመራ ጤናማ ሰው ሊሆን አይችልም። ክርስቶስ አሁንም ድረስ ዓለምን እንደፍላጎታቸው እያሸከረከሯት የሚገኙት ሰይጣናውያን ወንድሞቹ እየገረፉት፤ በልግጫ የእሾህ አክሊል እየደፉበትና ምራቃቸውን እየተፉበት በነበረበት በዚያን የሰቃይ ወቅት “የሚያደርጉትን አያውቁምና አባት ሆይ ይቅር በላቸው” ያለውን ታላቅ አስተምህሮ በዐውደ ምሕረት ብቻ ሳይሆን በዕለት ከዕለታዊ ሕይወታችንም በተግባር ማሳየት አለብን። ደግሞስ ለባና ጥጃ ውስ ምን አነሰውና ነው ይህን ያህል የአሽሙር ዱላ በዚህ ከጨለማ ገና ትናንትና በወጣ ታዳጊ የቀድሞ ፖለቲከኛ ላይ መከመር ያስፈለገው? ምን ዓይነትስ የባካ ቂም ቢኖር(ህ) ነው?

አንድ ነገር ይልቁናስ ትዝ አለኝ። ቀደም ባለ አንድ ወቅት ዲ/ን ዳንኤል ክብረት ስለብፁዕ አባታችን ስለአባ ጳውሎስ ንዋያዊ ንጽሕና በሰጠው ምሥክርነት አንድ ሌላ ሰው ተችቶ ጽፎ ነበር - ዳኒ “ብፁዕ አባታችን ቤሣቤስቲን የሌላቸው እጃቸው ንጽሕ የሆነ (ብቸኛው) ፓትርያርክ ናቸው” ሳይል የቀረ አይመስለኝም። እኔም ያን ጽሑፍና የዲያቆኑንም የዋቢነት ቃል አመሳክሮ አንብቤ ሳበቃ የተሰማኝን ቅሬታ ልጽፍ ስል ተውኩት - በስንቱ ተንጨርጭሬ እዘልቀዋለሁ ከሚል መሰላቸት

ይሆናል የተውኩት - ጊዜው ራቅ ስለሚል ለምን ሳልጽፍበት እንደተውኩት ትዝ አልልህ አለኝ፤ በርግጥም ልጻፍ ብሎ እንደኔ ሥራ ለሚፈታ ሰው በቀን ከመቶ መጣጥፍ በላይ የሚያስጥፍ ሀገራዊና ወያኔያዊ ጉዳይ ሞልቶናል። ያን አሳዛኝና አስተዛዛቢ ነገር በሰማሁ ጊዜ ታዲያ ሆኖ ብሶኝ ነበር። የምወደውና የማከብረው ዳንኤል፣ በበሳል አስተማሪ ጽሑፎቹ የማውቀው ዳንኤል (በራሱ ድረ ገፅም ጭምር) ይህን ያህል ወርዶ የዐይጥ ምሥክር ድንቢጥ ሊሆን እንዴት ይቻላል ከሚል መዘውረ ሃሳብ የተነሣ ብዙ ዋተትኩ (አያችሁልኝ ዳኒን የምወቅስበት በሽታ እኔንም ሲነሳብኝ? ልክፍት እኮ ነው ነበዝ! የትኛው ሐኪም ቤት ልሂድ ይሆን?)። ግን ሀገራችን የተዳምራት መገለጫ መሆኗን ከመረዳት አንጻር በዚያው ሰሞን የአንድ ወቅት መንጨርጨር አለፈልኝ። እንደፈላስፋው ዲዮጋን በገረረው ጠሐይ ትልቅ ሰው - እውነተኛ ሰው - ፍለጋ ኩራዝና ፋኖስ ይዘን በምንንከራተትበት ሰዶም ወገሞራዊ የዕልቂትና የጥፋት ዘመን ይህን መሰልና ከዚህም የከፋ የመንሸራተት ትያትር ቢገጥመን ብዙም መደነቅ እንደማይገባን በበኩሌ እረዳለሁ - እንዲያው እየመሰለን ግን እንናደዳለን፤ መናደድ መፍትሔ ያመጣ ይመስል። በዘመነ ድመት ዐይጥ የድመትን ድርሻ፣ ድመት ደግሞ የዐይጥን ድርሻ ወስደው ትራጂ-ኮሜዲ ተውኔት በሚተውኩበት ሀገራችን ውስጥ ደግሞ የማይታይ የታሪክ ብሬ የለም። አስመሳይ፣ አታላይ፣ ሊቁ፣ ከያኒው፣ ቄሱ፣ ጳጳሱ፣ ነጋዴው፣ ምሁሩ ... እጅግ በዝቷል። ግን ሁሉም ያው ቢከፍቱት ተልባ። በቃ - ካንጅቴን ነው የምልህ - ቢከፍቱት ተልባ ብቻ። በቋንቋ ጂዶ፣ በሣጥናኤላዊ ዕውቀት አብደ፣ በተውህቦ ዝማሬ ቅላፄ፣ በአማላይ ስብከተ ወንጌል ውትወታ፣ በሃይማኖት አባቶች ዲያብሎሳዊ ቱማታ ... ክፉኛ እየተመታ ያለ ሕዝብ የማይጠብቀው የሚጠብቀውን ቀድሞ ቢመጣና በቀቢፀ ተስፋ ቢቆዝረው፣ የማይሆነው የሚሆነውን ቀድሞ እየተከሰተ እንደግመል ሽንት የኋሊት ቢያስቀረው መጥኔ ለኢትዮጵያ፣ መጥኔ ለትውልዱ ከማለት ውጪ ለጊዜው ምንም ማድረግ አይቻልም። ምንም።

ብሎም ቢሆን ሌሎቻችን በዚህ አጋጣሚ ትምህርት መቅሰም ይኖርብናል። በመካከላችን ሠርዖ የአንዲት ሀገር ልጆችን እያባላንና እያናከሰን የሚገኘውን የአጋንንት መንጋ ከሀገራችን አስወግዶ የፍቅርና የመተሳሰብ አምባ የሚሆን የሕዝብ መንግሥት እንዲሰጠን ፈጣሪን እንማጸን። ይቻላልና ያደርገዋል። እኛ ግን ቆም ብለን እናስብና ከሚቀርብን የኅሊና ሱቅ ገብተን ጤናማ ኅሊናና አስተዋይ ልቦና እንግዛ። ይህ በሆነ ባልሆነው መናቆር እስኪ ይብቃን። ለሆድ ማደርንም እንጸዩ። ሆድ ከዐፈር እንደመምጣቱ ጊዜውን ጠብቆ በስባሽ ነው - ወደመጣት ወደዐፈሩ ይመለሳል። ኅሊናና መንፈስ ግን ከነፍስ ጋር ኅብረት ስላላቸው ዘላለማዊ ናቸው - ውጤታቸውም ዘመናትን ተሻግሮ ለትውልደ ትውልዶች የሚጠቅም ታሪካዊ ቅርስ ነው - ከክፉ ሥራ አሁኑኑ እንራቅ። ከሆድ ሃይማኖት በቶሎ እንውጣ። የሆድ ሃይማኖት ሰውን ከዐውሬዎች በታችም ያውላል፤ ከሃይማኖቶች ሁሉ የክፉ ክፉ አምልኮተ ሆድ ነው፤ ሁለመናን ፍጹም ያሳውራል። እውነትን የምንጨቁናት፣ ይሉኝታን የምንደፈጥጣት፣ ዘረኝነትን የምናነግሳት፣ ማተላቸንን የምንበጥሳት፣ እምነታችንን በርጫን ውስጥ የምንደፍቃት ሆዳችን እያስገደደን ነውና ከዚህ ዘመን አመጣሽ የሆድ አምልኮት በአፋጣኝ ራሳችንን ነፃ እናውጣ። በሥጋ ብንራብና ብንጠማ አላፊ ነው፤ በራብ ብንሞት እንኳን በኅሊናና በመንፈስ የምንመተውን ያህል ብርቱ ሞት አይገጥመንም፤ የሥጋው ሞት የውሸት ሲሆን የመንፈስ ሞት ግን የምር ሞት ነው፤ ይግባኝ የሌለው የሁለት ዓለማት ሞት - በምድር የዘር ሐረጎችን የሚያፍርበት ሞት - በሰማይ ነፍሳችን ከፈጣሪዋ ተለይታ ዘላለማዊ ደይን የምትወርስበት ሞት - ምዕመናን ከዚህ ይሠውረን። ኅሊናችንን የሥጋችን ባርያ አድርገን በሀመርም በሉት በሮልስሮይስ ብንንፈላሰስና ከርሳችንን በጮማና በዊስኪ ብንቀበትተው፣ በተንጣለላ ቪላና ፎቅ ብንኖርና ባማረ አልጋ ላይም ከፈልግነው ሰው ጋር አንሳላና ጋቢ ብንጋፈፍ ከኅሊና ወቅሣ መቼም ቢሆን ልናመልጥ አንችልም። በዕድሜም ይሁን በሌላ ጣጣ ይህን የምንንፈላሰስበትን ከምሥኪን ዜጎች ደምና አጥንት የተመዘረ ሀብትና በጉልበት የተያዘ ሥልጣን የምናጣበት ወቅት መኖሩን ደግሞ በጭራሽ መዘንጋት የለብንም። ሁሉም ወደየመጣበት የሚሄድ መሆኑን ደግሞ ሁለቱም የሃሳባውያንና የቁሳሳውያን ጠበብተ-ነቢብ ሳይመሰክሩት የሚቀሩ አይመስለኝም። ያኔ ሁሉም ሲከዳን ኅሊናችን ግን ከኛው ጋር ሆኖ “ነግሬህ አልነበረምን? አሁንም የፈሰሰ አይታፈስ! ቻለው እንጂ ምን ታደርገዋለህ! በጣም ረፍዶብሃል!” እያለ ያፈዝብናል። ሀገር ትድናለች፤ ዐረሞች ይጠፋሉ፤ ትክክለኛው ሰብል ተዘርቶ ሊበቅል፣ በቅሎም ሊጎመራ፣ ጎምርቶም ወደጎተራ ሊገዛ ዘመኑ ደርሷል፤ የእንክርዳድና የወበሎ ከምር ሊቃጠል ጊዜው ቀርቧል። ትክክለኛው ሰንደቅ ዓላማ ሊውለበለብ ሀገርም በአዲስ መልክ ልትወለድ እመት ተፈጥሮ ምጥ ላይ ናት፤ እመብርሃን ከጎኗ ትሁን። ፋፋኤል በክንፋ ይጠብቃት። ከየት መጣ የማይባል መብረቅ አራት ኪሎንና አምስት ኪሎን ያጸዳል። የላየ ላይ በል በል ያለኝን አልኩ፤ እንዳልሞሽሁ በል የሚለኝ ያውቃል።... የሰማነውን በልቦናችን ያሳድርልን እስኪ።

ለማንኛውም አስተያየት yiheyisaemro@gmail.com